

BROEDVOGELONDERZOEK LENTEKABINET TWISKE

Ecologische begeleiding broedvogels

Tussentijdse rapportage

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Dekmantel
Contactpersoon: [REDACTED]
Adres: [REDACTED]
Tel: [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]@dekmantel.com

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: [REDACTED]
Tel: [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]@eco-logisch.com

Projectleider: [REDACTED]

Auteur: [REDACTED]
Kwaliteitscontrole: [REDACTED]

Projectcode: DMEC2501
Datum: 22-5-2026

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
2	Onderzoeksmethodiek	5
2.1	Broedvogels	5
2.1.1	Roerdomp.....	5
2.2	Overzicht inventarisaties	5
3	Resultaten	6
3.1	Roerdomp	6
3.2	Broedvogels.....	6
3.3	Maatregelen en verloop voortraject.....	6
4	Conclusie en aanbevelingen	8
4.1	Conclusie	8
	Bijlage 1: Resultaten inventarisaties.....	9
	Bijlage 2: Resultaten schouwen	10

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Dekmantel is voornemens het Lentekabinet festival te organiseren op het festivalterrein Spitsbergen in het Twiske. Het Twiske maakt deel uit van Natura 2000-gebied het Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en is een Vogelrichtlijngebied. Aangezien het festival in het broedseizoen van vogels plaatsvindt, dient begeleiding en monitoring met betrekking tot broedvogels plaats te vinden om verstoring van broedvogels te voorkomen. Naar aanleiding hiervan heeft Dekmantel opdracht gegeven aan Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. om de aanwezige broedvogels te inventariseren en begeleiding uit te voeren in de aanloop naar het festival dat plaatsvindt op 23 en 24 mei 2026. Nadat het festival heeft plaatsgevonden, wordt het gebied nogmaals gemonitord om mogelijk effecten inzichtelijk te maken.

De tussentijdse rapportage is met spoed opgesteld om te kunnen voldoen aan de door de OD NHN gestelde eisen van een tussenrapport voor aanvang van het festival. Door de zeer korte doorlooptijd voor het opstellen van deze rapportage, kan geen garantie worden gegeven dat alle gegevens op de kaarten goed zijn verwerkt. Er is te weinig tijd voor een grondige analyse en bespreking tussen waarnemer en auteur. De getoonde kaarten zijn niet geschikt voor publicatie, mogelijk incompleet en kunnen nog worden aangepast in een later stadium en zijn derhalve enkel een concept.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 BROEDVOGELS

Voorafgaand aan het festival dat op 23 en 24 mei 2026 zal plaatsvinden, zijn er twee inventarisatierondes en drie schouwen uitgevoerd. De schouwen zijn uitgevoerd op 30 maart (jaarrond beschermde nesten), 24 april (roerdomp) en 13 mei (inrichtingen/heklocaties) 2026. Hierbij zijn onder andere de locaties van de te plaatsen rijplaten, hekken en podia geschouwd voor zover deze bekend zijn. Daarnaast zijn er aanvullende waarnemingen voor het broedvogelonderzoek gedaan.

De inventarisaties zijn uitgevoerd op 8 mei en 20 mei 2026 tussen twee uur voor zonsopkomst tot drie uur na zonsopkomst. In verband met de SOVON-richtlijnen voor het inventariseren van de roerdomp zijn de inventarisaties twee uur voor zonsopkomst gestart. Tijdens deze inventarisaties zijn met behulp van een telescoop, warmtebeeldcamera en op basis van zang, de territoria en nestlocaties in kaart gebracht. Tijdens de inventarisaties is de inrichtingskaart van het festivalterrein nagelopen en zijn de locaties van de te plaatsen voorzieningen zorgvuldig bekeken op de aanwezigheid van broedgevallen. Daarnaast is er aansluitend aan de ronde op 20 mei 2026 een extra ronde door het projectgebied gelopen om met de opdrachtgever de locaties van de plaatsen hekken en andere inrichtingselementen door te nemen en voor te schouwen.

Na de eerste twee inventarisaties zijn de aandachtspunten op 20 mei 2026 met de organisator besproken. Door de tweede ronde kort voor het festival plaats te laten vinden, is de data en inzicht in de situatie zo actueel mogelijk. Er vindt tijdens dit bezoek een controle plaats of de voorgestelde maatregelen en aandachtspunten door de organisator voldoende zijn uitgevoerd. Onder begeleiding van de ecooloog zijn er op strategische plekken hekken geplaatst of andere maatregelen genomen om verstoring van broedgevallen te voorkomen. Daarnaast heeft er bijsturing op het gebied van de geplaatste verlichting plaatsgevonden. Na afloop van het festival zullen er twee aanvullende broedvogelinventarisaties worden uitgevoerd. Deze inventarisaties worden gebruikt om het mogelijke effect van het festival op broedvogels te bepalen, zodat hier in de toekomst beter rekening mee kan worden gehouden.

2.1.1 ROERDOMP

De aanwezigheid van de roerdomp is onderzocht met behulp een telescoop, warmtebeeldcamera en op gehoor. Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt voor het geval er een broedgeval van de roerdomp in de directe omgeving van het projectgebied wordt aangetroffen tijdens de inventarisaties. Zo is er een alternatief terrein ten westen van Twiske haven, wat gebruikt zal worden indien er een broedgeval van de roerdomp nabij Area 2 zal worden waargenomen. Jaarlijks wordt er bij de aanwezigheid van roepende individuen van de roerdomp nabij Area 2 een dronevlucht met een warmtebeeldcamera uitgevoerd. Indien er geen indicatie van de aanwezigheid van een broedgeval van de roerdomp nabij Area 2 is vastgesteld, zijn deze aanvullende inventarisatie en gebruik van het alternatief niet benodigd. Voor de roerdomp is daarnaast een specifieke ronde uitgevoerd op 24 april.

2.2 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden. De inventarisaties zijn uitgevoerd door [REDACTED]. Tijdens de inventarisaties is meegelopen door de OD NHN.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
30-03-2026	N.v.t.	Vogels	Schouw jaarrond beschermde nesten	Half bewolkt, 4 Bft, 9 °C
24-04-2026	04:24 – 08:24	Vogels	Roerdomp, rietzanger en snor (overige broedvogels)	Half bewolkt, 3 Bft, 13 °C
08-05-2026	03:54 – 08:34	Vogels	Broedvogels	Vrijwel geheel bewolkt, 2 Bft, 15 °C
13-05-2026	N.v.t.	Begeleiding	Schouw heklocaties	Vrijwel geheel bewolkt, 3 Bft, 12 °C
20-05-2026	03:33 – 08:53	Vogels en begeleiding	Broedvogels	Licht bewolkt, 2 Bft, 10 °C

3 RESULTATEN

3.1 ROERDOMP

Tijdens de inventarisatie op 24 april zijn aan de oostzijde van het festivalterrein en aan de overkant van de watergang "Nieuwe Twiske" twee roepende individuen van de roerdomp waargenomen. Dit betrof twee individuele mannetjes die op de locatie roepend zijn waargenomen, beide zijn fotografisch vastgelegd. De individuen zijn tegelijk aanwezig geweest, te zien aan de aanvlucht van het ene individu terwijl de andere nog in het zicht was. De dubbele waarnemingen in de kaart van 24 april betreffen een overvliegend individu, roepend individu en twee waarnemingen van een man ter plaatse. Het betreft derhalve twee waarnemingen, waarvan vier stippen op de kaart staan.

Tijdens de tweede inventarisatie op 8 mei is een roepend individu op dezelfde locatie aan de overkant van de watergang waargenomen en een roepend individu aan de noordzijde van het schiereiland "De Leers". Tijdens de laatste inventarisatie en de volgende schouwen is de roerdomp enkel roepend op "De Leers" waargenomen. Roepende individuen zijn weliswaar een territoriale indicatie, maar geven geen indruk van een aanwezige nestlocatie. Mannetjes van de roerdomp zijn niet betrokken bij het voeren van de jongen en bevinden zich derhalve niet per definitie nabij de nestlocatie. Nestlocaties zijn te inventariseren aan de hand van invallende vrouwtjes en voedselvluichten in het latere broedseizoen. Tijdens de inventarisaties is langdurig geobserveerd op de eerdere roeplocaties en is ook vanaf de dam en vanaf "De Blokken" geobserveerd op vliegbewegingen, invallende vrouwtjes en voedselvluichten. Er is geen activiteit waargenomen dat kan duiden op de aanwezigheid van een nestlocatie op de westelijke oever van het kleine Twiske of op de Blokken. De waargenomen baltsende individuen bevinden zich allen op meer dan 200 meter vanaf het dichtstbijzijnde podium.

Er zijn geen nestindicerende gedragingen van de roerdomp in de directe omgeving van het festivalterrein waargenomen. Op basis van de waarnemingen tijdens de inventarisaties is beoordeeld dat het gebruik van het alternatieve terrein niet benodigd is en is er geen aanleiding voor een dronevlucht met warmtebeeldcamera geweest. In bijlage 1 en 2 zijn de waarnemingen tijdens de uitgevoerde inventarisaties en schouwen voor begin van het festival op kaart weergegeven.

3.2 BROEDVOGELS

Een BMP (Broedvogel Monitoring Project) onderzoek is onder andere gebaseerd op zangvogels waarvan de nesten niet visueel te inspecteren zijn. Herhaalde waarnemingen zorgen voor een contour die als broedterritorium wordt aangeduid. De nestlocatie wordt geacht zich ergens binnen het broedterritorium te bevinden. Hiervoor worden de herhaalde waarnemingen van zingende en territoriale vogels geclusterd, aangezien zingende vogels verschillende zangposten kunnen hanteren. De waarnemingen op kaart in de bijlage zijn "ruwe data" en betreffen in sommige gevallen enkel waarnemingen van een zingend individu, paar in broedbiotoop, uitgevlogen kuikens of een individu ter plaatse. Op basis van de uitgevoerde rondes kan een juiste clustering van de data volgens de SOVON-richtlijnen nog niet plaatsvinden. Alle locaties waar materieel, voorzieningen en podia zijn geplaatst, zijn geschouwd op de aanwezigheid van broedgevallen. Veel van de aanwezige broedgevallen bevinden zich in structuurrijke begroeiing en dicht struikgewas. Deze zones worden niet betreden en bieden dekking tegen visuele verstoring en buffering tegen geluidsverstoring. Een aantal soorten vindt geschikt broedbiotoop in overstaand riet, waarvan het meeste aan de verre oever vanaf het festival aanwezig is. Veel van de huidige opslag van riet en ruigtekruiden is pas in de afgelopen weken opgekomen en heeft men goed kunnen volgen tijdens de inventarisaties. In BMP rondes treedt altijd variatie op tussen verschillende inventarisaties, vogels houden niet altijd vast aan dezelfde zangpost.

3.3 MAATREGELEN EN VERLOOP VOORTRAJECT

De monitoringsrondes hebben geresulteerd in een aantal maatregelen. Een aantal van de maatregelen van de vorige jaren zijn opgenomen in de standaard inrichting van het terrein en staan eveneens overstaand benoemd. Op aangeven van de ecoloog zijn er maatregelen getroffen om de verstoring van broedgevallen van vogels te voorkomen.

- Barrières in de vorm van schapenhekken langs veel van de groenstructuren en rietkragen;
- Zones van bouwhekken met zeil langs groenstructuren op diverse locaties om visuele verstoring te beperken;

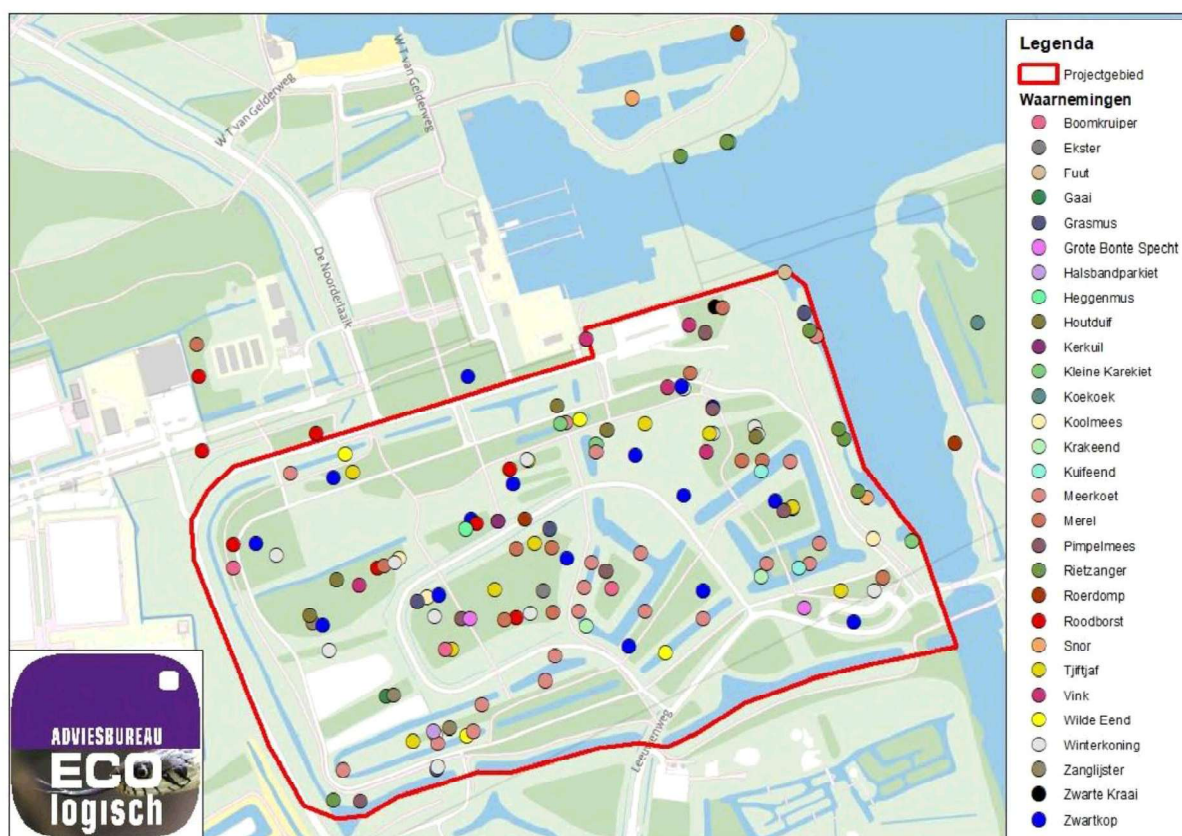
- Afzettingen van diverse zones in de oostzijde van het projectgebied, waar een nest van de meerkoet en zingende kleine karekiet zijn waargenomen;
- Geen lichtuitstraling richting de kerkuilenkast en geen muziekpodia in de directe nabijheid. De aanwezige kerkuil behoudt een relatief donkere corridor om na zonsondergang doorheen te vertrekken naar zijn jachtterrein.
- Geen directe beschijning van het riet.

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

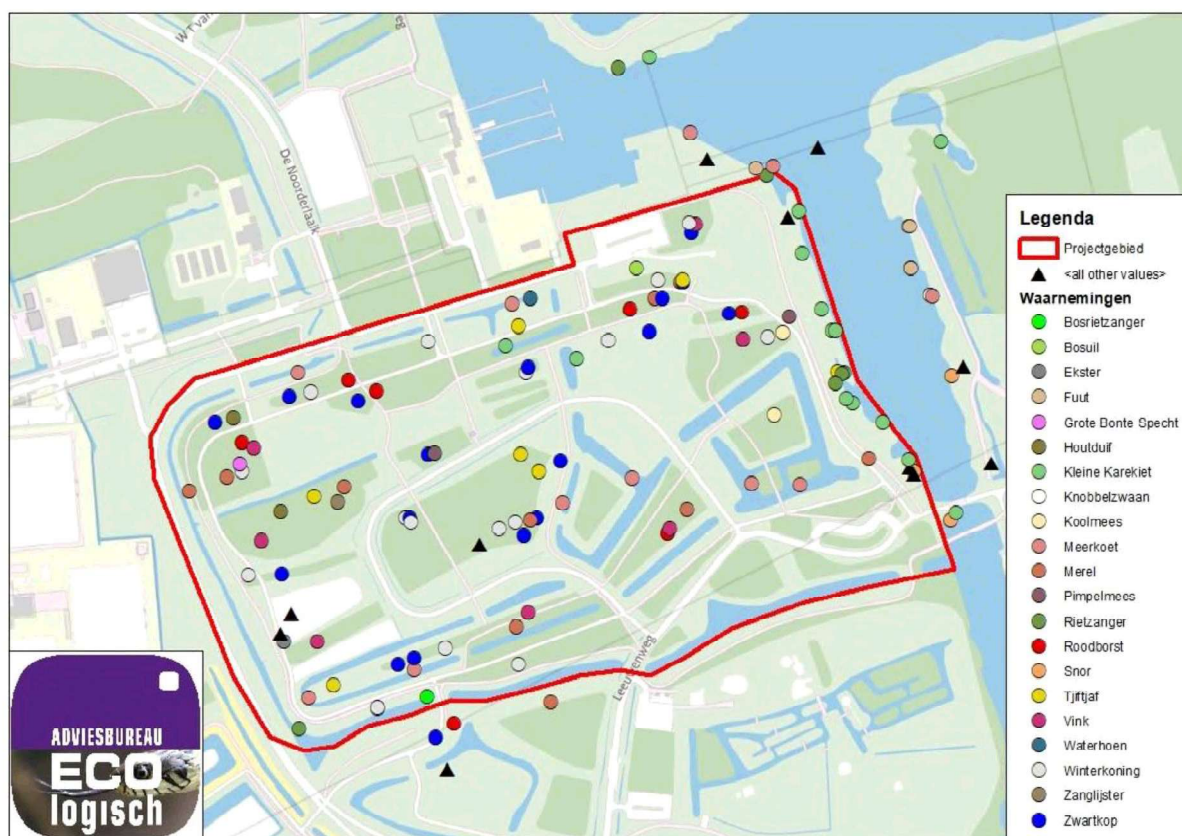
4.1 CONCLUSIE

De organisator heeft diverse maatregelen genomen om verstoring van broedgevallen van vogels op het festivalterrein te voorkomen. De aanwijzingen van de ecologen zijn opgevolgd en het uitvoeren van meerdere inventarisatierondes en schouwrondes voor plaatsing van elementen en hekken voorafgaand aan het festival heeft zijn nut bewezen. Door terugkoppeling en afstemming tussen ecooloog, OD NHN, Recreatieschap Twiske-Waterland en organisator alsmede door het terrein slim in te richten wordt een grote inspanning geleverd om verstoring van broedgevallen van vogels te voorkomen.

Bijlage 1: Resultaten inventarisaties

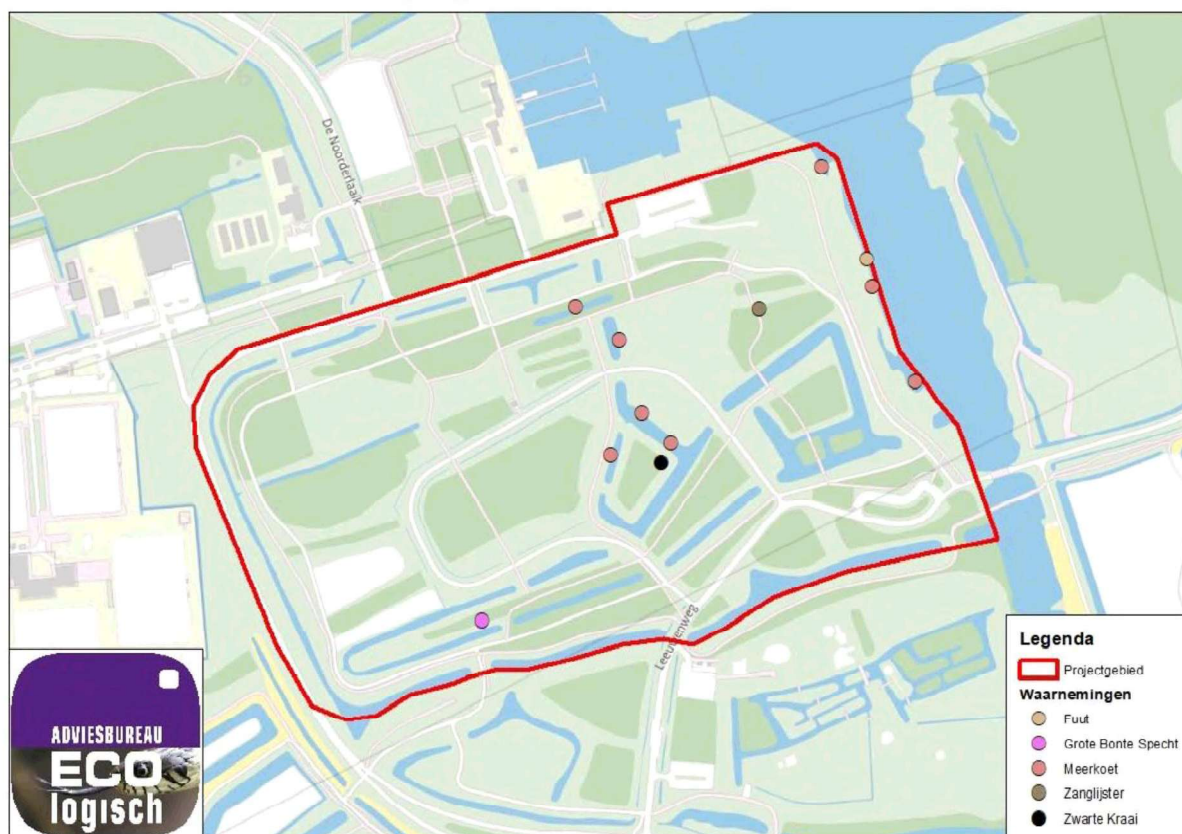

Figuur 1: Waarnemingen BMP voorafgaand aan festival 08-05-2026

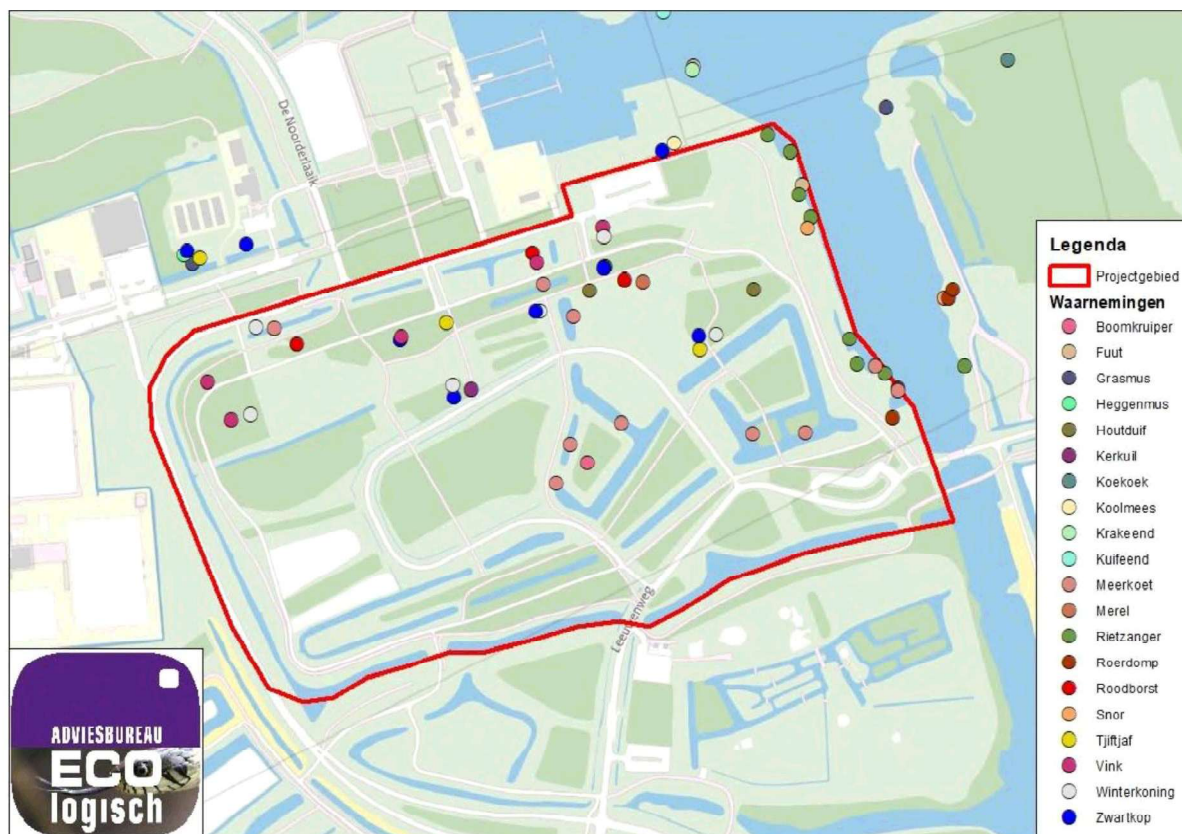

Figuur 2: Waarnemingen BMP voorafgaand aan festival 20-05-2026

Bijlage 2: Resultaten schouwen

Figuur 1: Waarnemingen schouw voorafgaand aan festival 30-03-2026

Figuur 2: Waarnemingen schouw voorafgaand aan festival 24-04-2026

Figuur 3: Waarnemingen schouw voorafgaand aan festival 13-05-2026